

Motion A3

Motionär: SYLF Östra Skåne, SYLF Mellersta Skåne och SYLF Malmö

Ska svenska läkare stanna i Sverige?

Trots fackliga protester sedan årtionden fortsätter väntetiderna för AT vara oacceptabelt långa, reallönen har sjunkit drastiskt senaste decenniet (se bild) och mer än var fjärde AT-läkare funderar på att lämna läkaryrket (1).

Frustrationen bland våra medlemmar är stor, särskilt som man som utbildningsläkare är låst till den regionala sjukvårdens monopoli och dess underdimensionering av utbildningstjänster. Det finns dock en alternativ arbetsgivare på andra sidan sundet dit många redan idag söker sig. I Danmark finns KBU som motsvarighet till AT, en ettårig tjänst där enbart 4% behövt arbeta mer än 3 månader kliniskt mellan examen och startdatum (2). Månadslönen är 46% högre än i Sverige (3). Samtidigt som man har 37h arbetsvecka och förhandlat till sig betald lunchrast, vilket ökar timlönen ytterligare. Efter KBU kan man välja att stanna i Danmark eller återvända till Sverige och göra ST enligt 2021. Tiden till specialist blir som mest lika lång som om man gjort AT, men oftast kortare då man slipper väntetiden. Samtidigt får man mycket högre lön under resans gång.

Vilka lärdomar kan vi dra av den danska modellen? Hur kan vi uppnå deras resultat? Hur ser underläkarsituationen ut i andra nordiska länder? Hur ser förhandlingsmandatet och lönestrukturen ut för ländernas underläkare? Vi menar att SYLF bör undersöka dessa frågor grundligt för att söka inspiration till vår egen väg framåt.

För närvarande visar regionerna ett bristfälligt ansvarstagande och intresse för våra olegitimerade medlemmars uppskjutna karriärer och sjunkande löner. Vi menar därför att SYLF bör rekommendera olegitimerade medlemmar att söka sig utomlands om de har möjlighet, fram tills arbetsgivarna är beredda att ge våra underläkare skäliga villkor.

SYLF Östra Skåne, SYLF Mellersta Skåne och SYLF Malmö yrkar därför:

- Att SYLF genomför en jämförande undersökning av underläkares historiska reallöneutveckling, lönestruktur och förhandlingsmodell mellan de nordiska länderna.
- Att SYLF jämför underläkares köpkraft i de nordiska länderna.
- Att SYLF rekommenderar olegitimerade medlemmar att överväga att göra KBU i Danmark genom en informationskampanj.

(1) <https://slf.se/app/uploads/2022/08/arbetsmiljo-enkat2022-del1.pdf> sida 4

(2) https://laeger.dk/media/sr4bvaey/kbu-undersoegelse_yl_2022.pdf sida 7

(3) <https://laeger.dk/media/rc1p30yu/loenoversigt-for-regionerne-pr-14-2023-med-opdaterede-boligsatser.pdf> (trin 1) 34 247 DKK = 51 820 SEK (växelkurs 240211) jmf med 35 600 SEK medellön AT-läkare 2022 enl SLF Lönesök, löner från arbetsgivare (obs dansk lön från 1 januari 2023) Prnivån var 17% högre i Danmark 2022 vilket får tas i beaktande om man inte tänker pendla över sundet <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20230621-1>

Centralstyrelsens svar:

Vi tackar motionärerna för motionen. Under SLF Fullmäktige skickade SYLF in en motion vid namn, rimliga underläkarlöner, som fick bifall för att satsen; Att ge Läkarförbundet i uppdrag att jämföra svenska underläkares löneutveckling i förhållande till våra nordiska grannländer.

Vi noterar liksom er den tydliga löneskillnaden jämfört med exempelvis Danmark och att denna skillnad nu kommer utredas via förbundet är mer än välkommet. Som motionären även indirekt nämner så finns komplicerande faktorer i varför en lönebild ser ut som den gör och således kan inga slutsatser dras av att enbart konstatera att det är skillnad på lönenivåerna mellan länder så analysen är nödvändig. Vad man från förbundet kommer inkludera i analysen är inte känt men vi vill invänta förbundets utredning och vad som framkommer i denna.

Gällande frågan om KBU så är det vi något idag varken rekommenderar eller avråder ifrån. Möjligheten finns och kan vara ett bra alternativ för vissa men samtidigt så finner inte styrelsen att det är något vi aktivt ska rekommendera underläkare att göra KBU. Detta då vi liksom idag exempelvis inte rekommenderar vissa regioner för utbildningstjänster trots olika väntetider.

CENTRALSTYRELSEN FÖRESLÅR DÄRFÖR:

- Avslag till samtliga att-satser.